

Medborgarrätt heter fortfarande pengar

Publicerad här den 3 april 2016

INFÖR VALET 1899 skrev Verner von Heidenstam: »Det är skam, det är fläck på Sveriges baner att medborgarrätt heter pengar.« Detta med anledning av att det bara var män med en viss inkomst som fick lov att rösta. Vilket av naturliga skäl ledde till att de politiska beslut som då fattades framför allt gynnade den rikare delen av befolkningen.

Så är det inte längre. Eller är det så? I Sverige råder demokrati. En medborgare, en röst. Det låter bra, men det är en sanning med modifikation. Var och en kan visserligen lägga sin röst på något av partierna efter sin övertygelse. Men frågan är hur denna övertygelse har formats.

Familjerna Bonnier, Schibstedt och Hjärne äger de sju största dagstidningarna och kvällstidningarna. Dessa stöder med få undantag allianspartiernas politik. De tidningar som stöder en mera vänsterinriktad politik utgör en försvinnande liten andel av den totala tidningspressen. De borgerliga tidningarnas makt över opinionsbildningen ökas ytterligare genom att det är vad som skrivs på debattsidorna i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet som vanligen sätter dagordningen för vad som diskuteras i TV och radio.

Tidningarnas ägare tillsätter ledningen för tidningarna. Ledningen tillsätter redaktörerna som i sin tur anställer medarbetare och avgör vad som ska stå i tidningarna. Ledarsidorna, nyhetssidorna, debattsidorna och i viss mån även kultursidorna blir därför till stor del styrda av ägarnas ideologiska och politiska ställningstaganden.

I takt med att tidningarna gör sig av med fasta anställningar ökar osäkerheten bland medarbetarna. Allt fler journalister arbetar nu på frilansbasis. Även journalisten är sig själv närmast. Hur gärna hen än skulle vilja skriva vänstervinklade artiklar så vågar hen inte ta risken att förlora sitt dagliga bröd. Detta för att hen i praktiken bara har alliansen närstående tidningar att vända sig till för att få anställning eller att få sälja sina artiklar till. Samma försiktighet kan man spåra hos medarbetare inom Sveriges Radio och Sveriges Television när de styr debatter och kommenterar politiska händelser.

De borgerliga tidningarnas dominans sätter avtryck i de politiska opinionsmätningarna. En stor majoritet av det svenska folket ställer sig bakom en solidarisk välfärdspolitik. Hur kan det då komma sig

att så många väljare ger sitt stöd till de partier som konsekvent minskat resurserna för välfärden? Partier som genomfört mycket kraftiga skattesänkningar. Partier som privatiserat skola, vård och omsorg och därigenom gjort det möjligt för kapitalister att stoppa skattemedel i egen ficka. Partier som gjort de arbetslösa och de sjuka fattigare och otryggare genom att sänka deras bidrag.

Hur har man kunnat manipulera så många människor att stödja politiska partier som monterar ned det samhälle som människor vill ha? Sätten är många. Ett av dem stavas drev. För att komma åt vänsterpolitiker har man letat med förstoringsglas efter lik i deras garderob som kan minska förtroendet för dem hos allmänheten.

Vad har man då hittat? Mona Sahlin köpte Toblerone och betalade med fel kreditkort. Håkan Juholt fick ersättning för att hyra en extralägenhet i Stockholm. Han glömde att uppge att också hans fru ibland bodde i lägenheten. Margot Wallström fick hyra en lägenhet av fackföreningsrörelsen när hon flyttade till Stockholm för att tillträda posten som utrikesminister; hon stod inte sju år i bostadskö först.

Upptäckten av dessa »lik« ledde till massmediedrev i veckor. Orsakerna till dessa drev kan jämföras med de uppenbara »lik« som man inte behövde leta i någon garderob för att hitta när det gällde allianspartiernas företrädare. Maud Olofsson godkände Vattenfalls köp av ett holländskt företag vilket medförde en förlust på omkring 80 miljarder kronor för landet. Sedan vägrade hon att inställa sig inför konstitutionsutskottet för att förklara sitt handlande. Detta förorsakade inget drev, bara notiser i tidningarna.

Radioprogrammet Kris i skolan avslöjade hur Björklund använde grova överdrifter och direkta lögner för att svartmåla den skola som hade styrts av den socialdemokratiska regeringen. Detta förorsakade inget drev i tidningarna. Tvärtom stod det i Svenska Dagbladet nästa dag med stora bokstäver att Björklund var värd all heder.

Människors övertygelser i politiska frågor påverkas av vad de ser, hör och läser i massmedierna. Om det till stor del är Hjärnes, Schibstedts och Bonniers politiska övertygelser som väljarna bär med sig in i vallokalen, hur demokratisk är vår demokrati då? Kan man då inte tala om att medborgarrätt än en gång heter pengar?